

2.

Iris Connect gebruiken in de begeleiding van starters

In gesprek met Marrit Bosma – Katholieke Pabo Zwolle

Leerzaam, efficiënt, eenvoudig, breed inzetbaar. Het zijn enkele kwalificaties die Marrit Bosma gebruikt als ze vertelt over Iris Connect, een systeem waarmee je jezelf kunt filmen in de klas en op een gerichte manier feedback kunt krijgen. Ze kwam ermee in aanraking op de Katholieke Pabo Zwolle waar ze, naast haar baan als leerkracht, één dag in de week werkt. Bosma vertelt over de mogelijkheden van Iris Connect. “Je kunt dit heel goed gebruiken bij de begeleiding van startende leerkrachten.”

Hoe het werkt

In plaats van een coach of collega die observeert, zet de leerkracht twee iPads in de klas die filmopnames maken. Eén camera is gericht op een vaste plek, de andere camera draait mee met degene die het microfoontje/zendertje bij zich draagt. “Dat microfoontje levert een hele goede geluidskwaliteit op”, vertelt Bosma. “Als je jezelf met een telefoon filmt, is de verstaanbaarheid vaak niet zo goed, maar met dit systeem kun je alles heel goed verstaan.”

De leerkracht kan het microfoontje zelf bij zich houden, zodat de bewegende camera haar volgt terwijl ze door de klas loopt, maar ze kan het microfoontje ook aan een leerling geven. “Dan volgt de bewegende camera deze leerling”, vertelt Bosma. “Je registreert dan hoe de leerling, of het groepje waarin hij zit, reageert, bijvoorbeeld op je instructie of op een interventie. Dat kan een observator achter in de klas natuurlijk ook zien, maar dat is vaak lastig te organiseren en het kost tijd. Een ander voordeel van dit systeem boven een live-observator is dat je jezelf terugziet. Dan begrijp je sneller wat de ander bedoelt met zijn feedback dan wanneer de ander jouw gedrag moet omschrijven.”

Beveiligde omgeving

Het systeem is streng beveiligd. De leerkracht slaat de opnames op in een persoonlijke, voor anderen niet toegankelijke, omgeving in de cloud. Zo is de privacy van zowel de leerkracht als van de kinderen gewaarborgd. “Om te voorkomen dat het filmpje gaat ronddwalen, kun je het er ook niet van afhalen om het op een harde schijf te zetten, bijvoorbeeld voor je portfolio”, vertelt Bosma. “Wel kun je anderen toegang geven tot de filmpjes en hen vragen om feedback te geven. Je deelt de opnames dus met mensen die je zelf

kiest, bijvoorbeeld met je coach of met een collega. Ook bepaal je zelf wanneer je die toegankelijkheid weer blokkeert. Dan kan de betreffende persoon er niet meer bij.”

Bosma vindt het belangrijk dat het systeem de privacy van de gebruiker zo strikt bewaakt, maar ziet daarin ook een nadeel. “Als je account ophoudt, bijvoorbeeld omdat je bij een andere stichting gaat werken of omdat je geen startende leraar meer bent, dan ben je je filmpjes ook kwijt. Ik vind dat jammer, omdat je met die opnames een mooi portfolio opbouwt met waardevolle feedback.”

Feedback

Want natuurlijk is het de bedoeling dat anderen feedback kunnen geven op de beelden. Het systeem koppelt de twee filmpjes aan elkaar. Als je het filmmateriaal terugkijkt, zie je de beide opnames naast elkaar in beeld. “Ze lopen synchroon”, vertelt Bosma. “Dus ik zie bijvoorbeeld op het linker beeld mijzelf terwijl ik instructie geef, en tegelijkertijd zie ik op het rechter beeld de leerling of het groepje dat ik wil volgen.”

“Je kunt heel gemakkelijk feedback op de beelden geven en delen”, zegt Bosma. “Want het mooie van dit systeem is dat de feedback meteen wordt gekoppeld aan het betreffende fragment in het filmpje. Stel dat ik bij 5.21 minuut denk: ‘Hier stel ik volgens mij een mooie open vraag’, dan typ ik dat in en dan koppelt het systeem die

opmerking aan dat fragment. Dat is zichtbaar voor degene waarmee ik de filmpjes deel. Die kan zodoende direct naar dat fragment kijken, zonder te zoeken of de hele film te bekijken. De coach klikt op de opmerking en ziet meteen het betreffende stukje film. Net zo, kan de coach opmerkingen bij de opnames plaatsen. Dat werkt heel handig en efficiënt. Het scheelt veel zoektijd. Je bent meteen bij het juiste stukje film.”

Dat de coach zo gemakkelijk feedback kan invoeren in het systeem, betekent niet dat de starter en de coach elkaar niet meer hoeven te ontmoeten, benadrukt Bosma. “De coach kan in het systeem feedback invoeren, maar het is natuurlijk ook goed om samen het filmpje of bepaalde fragmenten te bekijken en te bespreken. Het systeem is geen vervanging voor het persoonlijke gesprek tussen leerkracht en coach. Wel kan het dat gesprek richting geven en concretiseren. Het is een hulpmiddel.”

Breed inzetbaar

Bosma roemt de brede inzetbaarheid van het systeem. Het is bruikbaar in de begeleiding van startende leraren, maar ook ervaren leerkrachten kunnen het gebruiken, bijvoorbeeld bij intervisie of om elkaars lessen te bekijken. Verder wordt het veel gebruikt in de opleiding van leraren en binnen video interactiebegeleiding. Ook gedragspecialisten maken gebruik van het systeem om het gedrag van leerlingen in de klas te observeren.

“Wij wilden bijvoorbeeld graag advies van een orthopedagoog over een bepaalde leerling, en wilden graag dat zij kon zien hoe deze leerling zich in de klas gedraagt”, vertelt Bosma. “We hebben toestemming gevraagd aan de ouders om opnames te maken, en hebben het filmpje gedeeld met de orthopedagoog. Dat werkte heel goed.”

Het maken van de opnames veroorzaakt in de klas weinig onrust, heeft Bosma ervaren. “Zodra je begint met filmen, gaat het beeld op zwart. Het leidt de kinderen dus niet af en het stoort jezelf ook niet. Het maakt geen geluid en je ziet geen beeld. Zo krijg je heel natuurlijke beelden.”

Tips

- ▶ Gebruik Iris Connect in de coaching, maar zorg ervoor dat je elkaar regelmatig ziet en spreekt.
- ▶ Vorm een netwerk van starters en stimuleer hen om de filmpjes met elkaar te delen en zo van elkaar te leren.
- ▶ Leg de kinderen uit hoe het systeem werkt en besteed er verder tijdens de les geen aandacht aan.

Meer informatie

Marrit Bosma

m.meursing@kpz.nl